

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 "
Negyed évre . . . 3 "
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager K. ezégnél

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Társadalmi politika.

I.

Egy röpirat fekszik előttünk. Szerzője: Sindbad. Hatalmas igazságokat, erőteljes buzdítást tartalmaz. Szükséges, hogy e röpirat tartalmát milliók ismerjék, hogy arra, amit e röpirat elmond, hitvallást tegyünk és fanatikus buzgósággal kövessük.

Különösen is fölhívjuk a „Végvidék“ közönségének figyelmét arra, ami ime itt következik:

Tőkeszegény ország vagyunk, hallottam mondani számtalanszor. — Tagadom. — Gazdálkodni nem tudunk.

Nincs pazarlóbb nép a magyarnál.

Ezzel nem akarom azt mondani, hogy nálunk mindenki elveri mindenét — ámbár ilyen is van elég, — hanem arra akarok célozni, hogy egy nép sem visz annyi pénzt a külföldre és enged idegennek szerezni és kivinni az országból, mint a magyar.

Akarunk üdülni — megyünk külföldre, kell gyár — hozunk az országba külföldit, kell az államnak pénz — veszünk kölcsönt a külföldön, s i. t. Ily gazdálkodás mellett nem lehet boldogulni. Ezzel a rendszerrel szakítani kell!

Tizenhét millió lakossal, jó termőfölddel, gazdag bányákkal, kiterjedt erdőkkel, halás vízekkel bíró ország nem lehet tőkeszegény. Ott föltétlenül kell annyi pénzt összehozni tudni, hogy minden az országban szükséges vállalatot meg lehessen teremteni. Csak meg kell választani a helyes utat.

Tömörülnie kell a kis tőkének. Együttműködést kell kifejteni a társadalomnak. Társadalmi, közgazdasági politikát kell üzni.

Erre van egy hatalmas eszköz: kis részvényekkel működő szélesalapú részvénytársaságok alapítása, melyekben a nemzeti szegényei is részt vehetnek.

Angliában a spekuláció teremtette meg az egy fontos (24 koronás) részvényekkel működő részvénytársaságokat, nálunk a nemzeti jólét emelése érdekében kellene ilyeneket alapítani. Az angol egy fontos részvénytársaságok oly eredményeket értek el, mint ritka más vállalatok.

Nálunk, hol a vállalkozási szellem csekély, ily módon lehetne a nemzet zömét leghathatósabbban vállalatokban való részvételre buzdítani. Ezzel a magyarság szupremáciáját is legjobban lehetne biztosítani.

Ha a magyarság tömörül, közös akarat- és lelkesedéssel járul nagy nemzeti részvénytársaságok alapításához, néhány év alatt közgazdasági téren oly eredményeket leszünk képesek fölmutatni, melyek az egész világ bámulatát fogják fölkelteni.

Ily módon közgazdasági és nemzeti függetlenségünket gyorsabban fogjuk elérni, mint bármely más eszközzel. Egy nemzet függetlenségét, önállóságát, hatalmát egyszerűen proklamálni nem lehet. Nem lehet a világnak odakiáltani: függetlenek vagyunk, nagy hatalom vagyunk, ne merjete bántani, respektáljatok. A függetlenséget ki kell vívni tudni, a hatalmat mutatni kell tudni. Ehez mindenekelőtt pénz kell, sok, sok pénz.

Anglia azért oly hatalmas, mert nagy nemzeti vagyona van. Ott mindenre jut, bármily költsékesbe is veri magát, a hátrányokat nem érzi meg, mert minden kidótot ismét angol állampolgár zsebébe vándorol, a nemzeti vagyon nem megy ki az országból, még háboru esetén sem. Az angol nép kiváló üzleti szellemén kívül nagy része van ebben az angol emberben a közérdek szolgálatára iránt bámulatos módon kifejlesztett polgári érzéknek is. Mindenki kötelességének tartja, hogy életének egy részét a közérdek szolgálatának szentelje, de nem azért, hogy e révén kenyér-

keresethez jusson. Az angol rendszerint áldoz a közérdekek előmozdítására, a közrovására sohasem élősködik.

Magyarországon is ezuton haladtunk egy időben. Sokan kötelességüknek tartották, hogy a köznek szolgáljanak ingyen, fizetés nélkül. Megtisztelgetésnek vették, ha bizalmi állásra megválasztották. Ez természetesen csak addig volt lehetséges, míg a középosztály elég vagyonos volt, hogy a sajátjából megtudjon élni. Most elszegényedett a nemzet, mert többet költ, mint szerez. Megkezdődött a versenyfutás a köztisztviselői állások elnyeréséért, nem azért, hogy a köznek szolgálatot tegyenek, hanem hogy megtudjanak élni.

A híres magyar vendégszeretetnek is az volt az alapja, hogy a nemzett bőségben élt. Akinek van az könnyen ad. Ez is alábbhagyott természetszerűleg, midőn az életviszonyok megváltoztak és nemcsak ételital kellett a jólérzéshez. A vendégszeretet iránti hajlam megmaradt ugyan, de kevés magyar embernek van meg a kellő jövedelem ahhoz, hogy a vendégszeretetet tényleg gyakorolhassa.

Viszonyainkon változtatni kell. Új kereseti forrásokat kell nyitni, melyek mindenki számára hozzáférhetőek legyenek.

Az ipart kell fejleszteni.

Ez nem új eszme, de eddig rossz uton haladtunk a cél megvalósítása felé. Mindent a kormánytól és a kormány közegeitől várunk. Ezek akartak is produkálni, mert volt és van is jóakarát és ambíció bennük. De a kormány és közegei csak nagy tőkével rendelkező, nagy vállalkozási szellemmel bíró egyének útján boldogulhatnak. Ilyeneket Magyarországon nem igen találtak, fogtak tehát kinjokban külföldit, Jelszóvá vált: hozzuk be a külföldi tőkét. Ennek becsalogatására azután kitaláltunk egy képtelen rendszert. Igértünk és adtunk állami se-

TÁRCZA.

Eszti hozománya.

(Egy talmi vigécz naplójából.)
Irta: Polcz József.

„Isten veled, Gyuri bácsi! szerencsés utat, örömteljes visszatérést!”

„Isten veled Jóska öcsém! Aztán meg ne feledezzél a p. . . i találkánkról. 14 nap múlva ott leszek; keress fel a „Szarvas“ vendéglőben. Addig is jó siker kísérjen vállalkozásodban. Viszontlátásra P. . . ben.”

„A viszontlátásra, kedves bátyám uram!”

Ezen rövid párbeszéd a nyugati pályaudvar perronján az orsovai gyorsvonat indulása előtt folyt le.

A Gyuri bácsinak szólított, 50—56 év közötti, kissé hizott testalkatu, derűs arcú úri ember, Kántor György, egy biztosító intézeti főhivatalnok volt. A másik, mintegy 24 évesnek látszó, barna arcú, középtermetű fiatal ember pedig Bányai Jóska harmadéves filozopter, kit szerény anyagi viszonyai a szünidők alatt is a fővárosban tartottak, mert a szünidőben is élni kell. Bányainak, mint árva fiúnak otthona nem volt s instruktorkodásból tartva fenn magát, a szünidőre egyelőre kereset nélkül maradt.

Ily körülmények közt ismerkedett meg Kántor Gyuri távoli rokonával, egy józsef körüti kávéházban, hol is többszörös találkozás után távoli rokonáguk kiderült.

Bányai erősen vonzódott Kántor bácsihoz, — ki agglégénysége daczára, vagy talán éppen azért, örökké jókedvű volt s egy napon őszintén közölte vele szomorú sorsát. Kántor tesszését pedig a véletlenül feltalált rokon-zeneves ifju jó modora nyerte meg és igyekezett Jóska részére a szünidő tartamára valamelyes szerény foglalkozást találni, mely jóakaratu törekvése folytán, egy jobbnévű varrógép üzletben és egy füzetes könyvvállalatnál ideiglenes utazóbi állást nyert. Eleinte bizony huzódzott ettől; filozopterből vigéczzé vedleni át,

filozófusok és klasszikusok helyett varrógépekben utazni provizióra! Bizony jókora ellentét! De hát élni kellett és a becsületes munka nem lévén szegényen, Bányai az ajánlatot, mely anyagilag elég kecsesítő volt s a feltételek egyszerűek és kockázattal nem járok, örömmel elfogadta.

Kántor elutazása után Bányai az illető czégek utasítása- és ajánlataival felruházva, néhány nap múlva szintén elhagyta a fővárost.

Hogy ismerőseinek figyelmét kikerülje, előbb tömött fekete haját rövidre nyíratta, fejére óriási Panama kalapot tett és orrára sötét üvegű csipetűt bigygyesztet.

A vállalkozás csakugyan sikert ígért, mert már az első vidéki városkában, hol kötött marsrutája szerint ki kellett szállani, 3 drb. varrógépben és tetelesen mennyiségű regényfüzetben tuladott.

Egy másik városban pedig az ottani főerdész, kinek hazánál üzletszerűen bakopogtatott, kissé szögletes és az igazi vigéczterméssel össze nem féro szerény viselkedése miatt inkognitóját felismervén, a talmi vigécz töredelmes vallomása alapján, öt nemsokára hogy 8 napig vendégül marasztotta, de összeköttetései és tágas ismeretségénél fogva, üzleti érdekeit is hatalmasan előmozdította. Álvigéczünk, — bár kellemesen és hasznosan töltte el idejét, — nem feledkezett meg a Gyuri bácsinak tett ígérteréről sem s a főerdésztől és családjától érzékeny hálabiztosításokkal telített bucsut vevén, P. . . be utazott, hol Gyuri bácsinak ez idő szerint már reá várakozni kellett.

Megérkezése után azonnal „Szarvasba” sietett, hol Kántor György uramat már kedélyes alsós partinál talalta. Kölesönös szíves üdvözlés után Gyuri bácsi bemondván a „mestert”, csakhamar befejezte a parti-t s mindketten távolabb eső asztalhoz telepedtek.

Hosszas elmélkedésből egy vonzó, szép szöke leány zavarta fel, ki most lépett a helyiségbe s kecses fejbőlintással üdvözlőlvén a vendégeket, a kasszában foglal helyet.

Bányai elhallgatott. Szemei oly igaz bámulattal tapadtak a Gretchenszerű, egyszerűségben meghatározó szép leányalakra, hogy Gyuri bácsi alig tudott egy csintalan mosolyt elrejtteni öszül, hatalmas bajsza alá s a szép leányka észrevevén Bányai néma hódolatának önkéntelen jelét, alig észrevehetően elpirult.

„Gyuri bácsi”, — szakította félbe Jóska a csendet — „kicsoda az a szép leány? — Ismeri-e? Oh, mondja, hogy ez nem afele fővárosi kassziros hölgyek fajához tartozik!”

„Eltaláltad, édes öcsém, mert ez a vendéglőnek egyetlen leánya, kit apja gondosan neveltetett és Eszti kisasszony, mint egyetlen gyermek, nemcsak hogy szép és kedves, de hozománya után is ugynevezett jó parthie.”

„Igy tehát az egész városka aranyifjusága is hódol neki?” jegyzé meg Bányai.

„Biz’ ugy van, édes öcsém, de Eszti senkit sem tüntet ki; udvarias és előzékeny, finom modorával az őt körülvevőket a kellő távolságban tudja tartani.”

„Higye el, kedves bátyám, nekem a leányka annyira tetszik, miként, ha szívem és szerelmeméül kívül egyebet is nyujthatnék neki, komolyan a legkomolyabban, életre-halálra udvarolnék a szép anygálnak!”

„És miért ne?” — jegyzé meg Gyuri bácsi — „azért, mert szegény vagy, mint a templom egere? Ez nem ok öcsém, meg nem ragadni az alkalmat. Ez a leány mindenképen megérdemli ezt a fázadást. Sőt figyelemztettek egy körülményre, mely, föltéve, hogy a leánynak megtetszel, egyenest a malmódra hajtana a vizet.”

„És ez a körülmény?”

„A dolog ugy áll kedves öcsém, hogy a szülők csak oly fiatal emberhez adnák férjhez, ki tőlük ezen üzletet és kis gazdaságukat is átvenné, mivel a két öreg nyugalomba óhajtana vonulni, de másrészt szeretett leányukkal is maradni. Ez tehát az oka, hogy e szép leány, daczára csinos hozományának mondják a szomszéd város takarékpénztárában 10,000 frt. készpénze van. — még eddig férjhez nem

gélyt, adómentességet és mindenféle monopolsztikus értékű állami kedvezményeket. Fizettünk azért, hogy a gyártott iparcik-keket újból elég drágán megfizethessük. Egyik-másik irányban volt siker, de volt sok fiaskó is. A legnagyobb baj azonban az, hogy ezzel a rendszerrel szerencsésen oda jutottunk, hogy ma Magyarországon állami segély nélkül már senki sem akar semmit megkezdeni és adót sem akar senki sem fizetni. Hová vezet ez? Ki fizessen végül annyi adót, hogy a sok szubvenziót meg lehessen fizetni? Még cipőgyárnak is kellett állami segélyt adni. Hát ha ily állandó és óriási keletnek örvendő cikket nem lehet állami segély nélkül gyártani, akkor mi az isten csodáját lehet.

Nem. Ezt a rendszert be kell szüntetni: A kormány nem fújhatja föl az országban az ipart. Ipar egészségesen csak társadalmi uton lehet fejleszteni. A társadalmi akciónak széles alapon kell mozognia, az egész nemzetet magába foglalni. A nemzet akaratát a leghatalmasabb segély, melyet valamely vállalatnak nyújtani lehet. E fölött a kormány nem rendelkezik, evvel nem disponálhat, azt a nemzetnek magának kell megadnia és meg is fogja adni a saját érdekében.

A magyar sajtóságot viszonyok között évtizedeken keresztül. A magyar több nemzet a világon, melynek történelmében hasonlót találunk. Évszázadokon keresztül verekedett, hol külelenséggel, hol saját honfitársaival. Végre békés körülmények közé került. Ugy járt, mint a hosszú háborúban volt katoná. A táborozás folyamán elszokott a rendes polgári életmódtól, megszokta az időnkinti dorbézolást. Hazatérve pótolni akarja azt, mit a tábori élet kintléte között nélkülözött: mulat, a dologtól irtózik. Ez így megy, míg kiábrándul vagy — tönkre megy. Eleget dorbézoltunk. Ábránduljunk ki, ne várjuk be, míg tönkre megyünk.

A békés viszonyok között is sajtóságot körülmények közé jutottunk. Olyan furcsa önállóság nincs semmiféle államnak sem, mint nekünk. Legnagyobb bajunk azonban, hogy gazdaságilag éppenséggel nem vagyunk önállóak.

Rendkívüli viszonyok közt élünk, rendkívüli eszközökkel is kell magunkon segíteni. Nem fejlődhetünk úgy, mint más államoknak népe. Viszonyainkra illő közgazdasági rendszert kell alkotnunk, különben teljesen elszegényedünk, kizsákmányolnak az idegenek, elpusztulunk.

megy s uri ember — tudod huzódzik a koresma-üzletől.

„No meg talán az anyós- és apóstól is, kikkel egy házban kell élniök!”

„Az is lehet” — jegyzé meg Kántor uram; — „pedig azoktól nincs mit tartani; jólelkű emberek, kik nem óhajtának egyebet az életben, mint imádott Eszti-ke lányukat boldognak látni.”

„Ha az így volna, édes bátyám, én szives — örömet lennék e szende, szép leány birhatásáért nemcsak vendéglős, hanem akármi egyéb is a világon.”

„Hallgass ide, kedves Jókám; mikor az ember olyan agglagényűvé fásult, mint én, kinek az élet legfeljebb muló és olesó örömeket nyújtott, az a mánia lepi meg, hogy ha már maga nem lehetett boldog, legalább mások boldogságán munkálkodjék.

Már Pesten, mikor a találkozásra kértelek, arra gondoltam, ha sikerülne téged e derék leánnyal, kit én régóta ismerem, összebordonálni. Te szegény fiu vagy, itt állasz egyedül a világon, még éveik kell küzdened, míg e stréber korban protekció nélkül valamely megélhetést biztosítható álláshoz juthatsz, ha addig ugyan ki nem fáradsz a nehéz küzdelemben, s még mielőtt a biztos révpártot elérned, reményeid sajkája fel nem borul.”

„Bizony igaz Gyuri bátyám; meg is fogom kísérelni e leány szívét megnyerni. Veszteni valóm nincsen, hiu ábrándokból pedig manapság megélni nem lehet. S ha nem sikerül, még mindig vissza mehetek a fővárosba tanulmányaimat folytatni s amellet csökönyös nebulókkal vesződvé, a mindennapi kenyeret megkeresni.

Kérem tehát, ismertessen meg E-zti kisasszony-nyal alkalmilag.”

„Akár röktön öcsém. A leány j-len helyzete felment minden formáságtól s megkönnyíti kudarcod esetén a csendes visszavonulást is.”

Rögtön felkeltek s az öreg Jóska öcsését Esztinek kávéházi szokás szerint röviden bemutatva, mint rokonát, maga a kártya asztalhoz tért vissza kibicizelni, oly boldog mosolylyal, mint aki dolgát pompásan elvégezte. —

(Végo következik.)

Össze kell tartani a társadalomnak, az egész nemzetnek és közös erővel megteremteni azt, amit az egyes elégséges eszközök hiányában el nem érhet. Közösen kell gazdálkodnunk, keresetforrásokat nyitni, a vagyonosodás oly módját keresni, mely lehetővé teszi a szegényeknek is, hogy vagyont gyűjthesen. Roppant erő van egy népben, mely kellően összetart és helyes uton haladva akar boldogulni. Az egyes ember fil-lerje semmi, a milliökké vagyont képvisel. Ha mindenki hozzájárul csak csekély ösz-szeggel is valamely vállalat létesítéséhez, hatalmas tőkét gyűjthetünk mindennemű vállalat alapításához. Ha Magyarországon csak két millió ember akad, aki évenként 20 koronát hajlandó a nemzet jólétét emelő vállalatok létesítésére fordítani, évenként 40 millió koronát fektethetünk hasznos intéz-mények létesítésébe. Ez pedig már hatalmas tőke. Evvel sokat lehet produkálni. Azzal munkát lehet adni ezreknek és megélhetést biztosítani tízezreknek.

Ily módon létrejövő vállalatoknak nem kell állami szubvenzió; a részvényesek, kik a vállalat létrejöttét lehetővé tették, saját érdekükben fogják a vállalatokat támogatni, kizárólag az ő gyártmányaikat fogyasztani. Ezeknek nem kell adómentesség. Jövedel-mezőnek kell és jövedelmező vállalat szíve-zen megfizeti adóját. A magyar társadalom széles rétegeiből álló részvényeseknek már saját érdekükben is azonban meg kell fo-gadniok, hogy oly gyártmányt, melyet nemzeti gyár előállít, külföldről nem vesznek többé meg akkor sem, ha a belföldi gyár-tmány esetleg valamivel drágább volna. Hisz a saját holmijukat veszik, az azokért fi-ze-tett pénz megint visszafolyik a saját zse-bükbe. Csak arra kell vigyázni, hogy a nemzeti vállalatok a legkifünőbb cikkek-eket gyártsák és minőség tekintetében ne ma-radjanak vissza a külföldi gyártmányok mögött.

Kartellek.

A számár tövis nem is szép, nem is illatos, nem is hasznos semmikép és mégis legkedvesebb eledele a számárnak. Így vannak más dolgok is, a melyek általában haszontalanoknak tetszenek és mégis akadnak emberek, a kik örülnek nekik és kapva kapnak rajtuk.

Nemzetgazdaságunknak is megvan a maga számártövis. Úgy hívják, hogy kartell. Ha a gyá-rosok azt látják, hogy a nyerstermények ára emel-kezik és a munkabér magasabba száll, a konkur-rencia pedig mindig olesőbb árut dob a piacra; ha látják, hogy a meggazdagodáshoz vezető utjukat minden oldalról elzárják és nekik legfőlegb tisztességes pol-gári keresmény marad, — kijelentik a nagygyá-rosok, hogy „büzlük valami Dániában.” Összeáll-ának, egymás között megegyeznek és a korrigált szerencsével vezetett, nagyszabású üzérkedés kartell, tröszt vagy ring cím alatt megindulhat. Most már minden úgy megy mint a karikacsapás. Az egész vonalon az erősebb gyöz. A nagygyárosok egyetér-tőleg fölemelik az árakat és a kisgyárosok örízke-jenek attól, hogy velük ujjat huzzanak; az erősek kényszerítik, földre tiporják, lehetetlenné teszik őket. A kisgyáros örülhet, ha a nagy harcából ép bőrrel menekülhet. Ha a kisgyáros lelkiismer tnek engedve vagy pedig az olesó áru versenyképessége által indittatva nem tart velük, hirtelenül elveszti hitelét, megdrágulnak a nyerstermények, száz meg száz oldalról a pusztulás veszélye fenyegeti. A nagy-gyárosnak ugyanis sokszor csak egy szavába kerül, hogy a kisebbet, a ki árúját olesóbban meri kínálni, tönkretegyje. Csak azzal kell megfenyegetnie nyers-termeényei szállítóját, hogy nagyban vásárló vevőjét veszti el, ha a kisgyárosnak nem emeli föl az árakat vagy töle a hitelt meg nem vonja. Azonkívül a kisgyáros nem is dolgozik oly kitűnő eszközökkel, tehnikai berendezése sem olyan tökéletes, mint a nagygyárosnál, a ki minden tekintetben erősebb. A kisgyárosnak tehát kartellügyekbe semmi beleszólása sincsen, legfőlegb nem veti alá magát a kartell határozmányainak. De a kartell általános jelentő-ségét illetőleg sem jut neki említésre méltó szerepe. A nagyiparozon, a melyet a nagygyáros telekiabált, hogy így tovább nem dolgozhat, a nagygyárosok által csapott láрма tulharos az ő szaván. A láрма mindenkit elkábít és abból csak annyi vehető ki, hogy a nyerstermények megdrágultak, a munkabér emelkedett és a gépek rengeteg pénzt nyelnek el, hogy a nagygyárosok tönkremernek, ha csak gyár-tmányaik árát kényszerűségből föl nem emelik.

A nagyközönség pedig fizessen, ha árura van szüksége; ingyen semmit sem lehet adni, a szegény nagygyáros is élni akar és senki se vonakodjék fizetni, mert ki van adva a parancs, a melynek tetején a kartell szó áll. Azaz áru, a mely nélkülöz-hetetlen, olesóbban nem kapható és ezzel vége.

De ez az „ezzel vége” bő megbeszélést érdemel. Nincs tehát apelláta az ellen, ha a gyárosok szövet-

keznek és az árakat önkényűleg fölemelik, anélkül hogy ezt mással indokolhatnák, mint a nagyiparozon csapott lármájukkal? Anyyira belemerültünk-e már nembánomságunkba, hogy abból már a legérzéke-nyebb módon, a zsebünkben füllépő apály által sem vagyunk már fölrázhatók? Föltétlenül diktátori hatalma van tehát a nagygyárosok ukázának? Nin-csen módja, mint lehet e folyton terjedő bajnak gátat vetni?

Miért emeljük föl a szavunkat, valahányszor az adót emelik vagy reánk bármely más, kisebb terhet rónak? Kisebbsé a teher, ha vasért, petro-leumért, cukorért avagy más cikkekért magasabb árt kell fizetnünk?

Nézzük csak, milyen mindenféle kartell támadt már vagy van keletkezésben: a vas-, cukor-, a pet-roleum-, a viaszos vászon-, a sör-, a zománcz- és a Thomasfoszfátos kartell, a melyek által kiadásaink már szünte óriási módon szaporodtak.

Tervben volt már régebben a kartellkérdésnek törvényhozási uton való rendezése. Bizony idején is volna itt rendett csinálni, mert maholnap nemesak a munkás, hanem a fogyasztó is kényszerítve lesz sztrájkolni, a mikor majd még a legszükségesebből is inkább lemond, ha azért okadolatlanul magas árt követelnek.

Pancsova egy havi közigazgatása.

A város közigazgatási bizottsága szerdán, no-venber 12-én d. u. 4 órakor tartotta rendes havi ülését bajsai Zákó Milán főispán elnöklése alatt.

A szokásos jelentések a következőkben tétel-tek meg.

A polgármesteri jelentés kapcsán kimu-tatott október havi tevékenység szerint a tanácsi iktatóba érkezett 1452 ügydarab melyből 1357 elin-tézést nyert, 95 pedig még elintézetlen. Az ár va-s z é k h e z 381 ügy érkezett, melyekből 58 at nem lehetett elintézni.

A gyámpénztár október 31-iki állaga a követ-kező volt:

készpénz	23 441 kor. 04 fill.
nyilvánértékben	23.100 " — "
magánértékben	527.986 " 81 "
leté: a kir. adóhivatalban	53 232 " 66 "

A számvétségnek 745 ügydarabja várt elintézést, elintézetlen maradt 222 ügy.

A városi adóhivatalhoz érkezett 982 ügy-darabból 221 marad hátralékban s 761 el lett intézve. A mérnöki hivatalnak 353 ügy lett kiosztva, melyből 40 még elintézésre vár. A gazdasági hivatalnak 112 darabjából 7 várja még az elintézést. A községi bíróságnál 221 panasz tétellett és 192 ügy el lett intézve. A rendőrkapitány-sághoz érkezett 1208 különböző ügyből csak 86 nem volt elintézet. Kézbésítés 1932 esetben eszköz-öltetett, nyomozás 60 esetben lett megindítva. A bejelentési hivatal ügyforgalma 4090 drb.

A pénzügyszegátó jelentése szerint az egyenes adó hátraléka 1901. évről 52.214 kor. 74 fill. 1902 évi előírás 312.526 " 61 "

Összesen	364.741 " 35 "
ebből töröltetett	17.444 kor. 46 fill.
1902. év folyamán befizettetett	224.112 " 96 "
tehát a hátralék	123.183 kor. 93 fill.
Az október havi befizetés	587 kor. 64 fill.
a január-október időszak-i befizetés pedig	5490 kor. 05 fill.
kedvezőbb mint a múlt év hasonló időszakába — A	11.220 kor. 50 fill.
hadmentességi díjból	1963 kor. 03 fill.
lett befizetve a hátralék tehát	9270 kor. 47 fill.

A kir. építészeti hivatal jelentése szerint az utak jók s ez idő szerint a szokásos fenntartási munkák eszközöltetnek.

Az 1901. évi hátralékos 13 394 kor. 63 fill. és az 1902. évre kivetett 27.584 kor. 57 fill. vagyis 40.976 kor. 20 fill. utadóból töröltetett 50 kor. 84 fill. október végéig befizettetett 19.941 kor. 62 fill. s így a hátralék még mindig 20 983 kor. 74 fill.

A kir. ügyészség jelenti, hogy a múlt hónapban a fogházban példás rend és fegyelem uralkodott; a 83 letartóztatott közül volt 76 jog-érvényesen elítelt, 2 felebbezés alatt álló és 5 viz-gálati fogságban.

A kir. tanfelügyelőség jelenti, hogy az alsóvárosi ovoda pótfelzerelésére 88 kor. az alsó- és felsővárosi áll. el. iskolák pótfelzerelésére pedig 683 kor. államsegély utalványoztatott. Meg-emliti, hogy Mosdossy Imre a minisztertől nyert megbízás folytán a tanfelügyelőségi ügykezelést megvizsgálta valamint a felsővárosi áll. el. iskolákat mind, és az alsóvárosiaknak egy részét meglátogatta és a tapasztalt eredménnyel általában meg volt elégedve.

A tiszti főorvos jelentette, hogy októ-berben 43 halálzási eset fordult elő; meghalt 22 férfi és 21 nő.

Több felebbezési ügy elintézése után az ipar-tanácsba beválasztották rendes tagokul: Graff Gusztáv kereskedőt és Reinek György iparost, pót-tagokul: Golub Ivó kereskedőt és Kapamadzsia Vazul iparost.

Elhatároztatott továbbá, hogy Graff I. Pál indítványára felterjesztés intézendő a kereskedelmi miniszterhez a „Pancsova—Temespart” és „Pancsova” állomások elnevezésének megváltoztatása czéljából.

Ezzel az ülés 5 óran véget ért.

H I R E K.

— Személyi hír. Z á k ó Milán főispán pénteken délután Verseczre utazott, hogy a tegnapi közigazgatási és a hetfői közgyűlésen elnököljön.

— Főhercegi vadászat. A mult szerdán délelőtt érkezett Otto főherceg külön hajóval városunkba s Kontilovics „Hungária“ szállodájában vett lakást. Kíséretében gróf Chorinszky Frigyes kamarása volt. Gyönyörű időjárás mellett három napon át vadászott az almási, czrepajai és glogoni nádasokban és összesen 55 rókát lőtt. A vadászat eredményével ő fensége teljesen meg volt elégedve s pénteken délután utazott el hajóval.

— Erzsébet napja az iskolákban. Boldogult Erzsébet királyné emlékére november 19-én az összes iskolákban gyászünnepélyek tartatnak. Az áll. főgymnasium ünnepélye d. e. 1/2 9 órakor kezdődik a tornacsarnokban a következő tárgysorozattal: 1.) Gyászdal. Énekl. az ifjúság. 2.) Könyörgés. Irta Móra István. Szaválja: Fischer Sándor III. o. t. 3.) Erzsébet Irta Bartha Miklós. Szaválja: Karner János, VII. o. t. 4.) Emlékbeszédet mond Cser Gyula. r. tanár. 5.) Erzsébet királyné. Irta Balla Miklós. Szaválja: Lazárevics Milán VIII. o. t. 6.) Éji látogatás. Irta Radó Antal. Szaválja: Szolovics Leo V. o. t. 7.) Hymnus. Énekl. az ifjúság. — Az áll. polgári és felső kereskedelmi iskola d. e. 9 órakor tartja gyászünnepélyét a tornacsarnokban; sorrendje a következő: 1.) Hymnus, énekl. a polgári iskola énekkara. 2.) A királyné és a virágok. Irta Sas Ede. Szaválja: Gergelyi István polg. isk. IV. oszt. tanuló. 3.) Magyar népdal egyveleg. Előadja zongorán: Raniszavlyevics Raniszáv. f. ker. isk. középső oszt. tanuló. 4.) Erzsébet királyné emlékére. Szaválja: Dinusz András f. ker. isk. alsó oszt. tanuló. 5.) Alkalmi beszéd. Tartja Zéh Adám f. ker. isk. felső oszt. tanuló. 6.) A királyné álma. Irta Pósa Lajos. Szaválja: Pesti Lajos polg. isk. III. oszt. tanuló. 7.) Könyvesperek. Zenére irta Tarczynsky Kázmér. Előadja a polg. és f. ker. iskola tanulóinak zenekara. 8.) Erzsébet királyné. Irta Balla Miklós. Szaválja: Kirschner Oszkár f. ker. isk. középső oszt. tanuló. 9.) Erzsébet királyné emlékezete. Énekl. a f. ker. iskola énekkara. 10.) A királyné jószágja. Szaválja: Philippovics Adám polg. isk. IV. oszt. tanuló. 11.) Bethoven gyászinduló. Előadja a polg. és f. ker. iskola tanulóinak zenekara. 12.) Erzsébet királyné. Irta Telekes Béla. Szaválja: Skarba András f. ker. isk. felső oszt. tanuló. 13.) Szózat. Énekl. a f. ker. iskola énekkara. Az áll. felső leány iskola ünnepélye d. e. 8 órakor kezdődik az intézet I. oszt. tantermében a következő sorrenddel: 1.) Gyászének. Előadja: az intézet énekkara. 2.) Alkalmi beszéd. Tartja: Homonnay Flóra k. a. felső leány isk. h. tanítónő. 3.) A királyné és a virágok. Sas Edétől. Előadja: Görbe Erzsébet II. oszt. növendék. 4.) Erzsébet királyné. Balla Miklóstól. Előadja: Málnássy Irénke. I. oszt. növendék. 5.) Királyasszony kertje. Énekl. az intézet énekkara. 6.) Zord fekete vonat iramlík. Irta Telekes Béla. Előadja: Viglona I. oszt. növendék. 7.) Zúgnak búgnak a harangok. Karádi Győzöttől. Előadja: Kalmár Lipótka II. oszt. növendék. 8.) Hymnus. Előadja: az intézet énekkara. Az összes áll. elemi iskolák külön-külön rendeznek iskolai gyászünnepélyeket.

— Nőegyleti mulatság. A „Pancsovai római k. a. t. h. Nőegylet“ november 8-iki mulatsága méltóan sorakozik az egyetel által eddig elrendezett estélyekhez. Az estély látogatottsága, véletlen események folytán némi kívánni valót hagyott ugyan, de annál fényesebb volt az erkölcsi siker. A másor elsőként előadták Gabányi „Egy baleset“ című dialógját, melyben Weifert Gabi k. a. Margitot, Sikorsky Sándor ur pedig Gyulát személyesítette ritka ügyességgel és eredménnyel. Utána Murgu Ibolyka k. a. magyar népdalokat énekelt a cigányzenekar kísérete mellett. Murgu kisasszony rendkívül tisztá, csengő és kellemes hangjával helyes felfogással énekelt magyar dalai határtalan lelkesedéssel ragadta az előkelő közönséget. A viharos szűni nem akaró tapost a szép műkedvelő kiasszony ráadásul hálálta meg. A másor befejezésül színiere került „Egy férj az ajtó előtt“ című Ziffmeyer Ida urnő Szusette fiatal özvegy szerepében úgy hangja iskolázottsága, mint játéka által tánt ki. Scherter Hermin k. a., ki ezuttal először lépett fel nagyobb szerepben a világot jelentő deszkákra, kiváló műkedvelő erőnek bizonyult. Adelheid szerepében nemcsak játéka előkelősége, hanem hajlékony szép terjedelmű hangjával igazán élvezetet szerzett a hallgatóságnak. Zimmere Marton (Mehlmayer) Mergel Richárd (Breitenfeld) és Rauschan István (Keményseprő) urak a tőlük megszokott jártassággal emelték a darab sikerét. Ugy az összejátékról, mint az egyes szereplőkről csak dicséretet lehet mondani mit a közönség ismételt tapsa is igazol. Az operette zenéjét a 101 számú ezred zenekara játszotta A műkedvelői előadást vig táncz követte.

— A mi késik nem mulik. A városi tisztviselők fizetésrendezése mikéntje tanulmányozására kiküldött bizottság november 14-ére volt összehívva, de újból nem tett semmit — mert a gondviselést gyakorló városatyák nem jöttek össze. Kíváncsiak vagyunk, hogy a november 20-ára újból összehívott ülésen megjelennek-e a bizottság tagjai.

— Hivatal vizsgálat. A közoktatásügyi miniszter megbízásából Mosdóssy Imre központi szolgálatra berendelt kir. tanfelügyelő a mult heten megvizsgálta a helybeli tanfelügyelői kirendeltséget s annak ügykezelését kifogástalannak találta.

— Határszéli rendőrkapitányságok. A határrendőrség rendezését czélzó törvényjavaslatot a kormány már beterveztette. Értesülésünk szerint tizenegy kapitányságot állítanak fel és pedig nyolczat magyar, három horvát területen. A kapitányságok székhelyei a következő városokban lesznek: Pancsova, Orsova, Predeal, Szolyva, (vagy Munkács) Csacza, Királyhid, Csáktornya, Fiume, Zengg, Uj-Gradiska és Zimony.

— Mi lesz a téli kikötővel. A téli kikötőnek az állam által leendő átvétele tárgyában eljárás küldött az új ujságot, hogy a város reményelhet. Azt is mondják, hogy a város csatornázási és vízvezetési tervei még az idén elkészülnek a miniszteriumban. Bár csak ténynyé válnának egyszer a sok kecsgetető ígéretek.

— Októberi étvágyunk. A mult hónapban levágtak városunkban közfogyasztásra 4 bikát, 42 ökröt, 91 tehénet, 60 borjút, 319 juhot és 513 sertést.

— Szerb színházat Pancsován. A szerb nemzeti színházulat a jövő hét folyamán érkezik városunkba és megkezdí két hónapra terjedő előadásait a Trombitás szálló nagytermében.

— Száj- és körömfájás. Pancsova város területén a száj- és körömfájás ragadosan lépett fel. Figyelmeztetjük, különösen a szarvasmarha tulajdonosokat, hogy a rendőrkapitányság által kibocsájtott hirdetőmelyben foglaltakhoz tartják magukat, mert a törvény szigorú bünteti az az ellen vétőket.

— Öngyilkosok. A mult heten a testi nyomorúság, gyógyíthatatlan betegségek két embert kergetett a halálba. Antics Vászsa szabómester — kit a nyáron szélhűdés ért — lakása padlásán felakasztotta magát. — Hedrich Ede, magánzó pedig fászkamarájában akasztotta fel magát. Gyógyíthatatlan gégerákja volt az életuntség oka.

— Halva találtak. A „Nareták“ határrész egyik tanyáján lakott Horák György, utóbbi időben egyedül. A mult heten néhány napig nem látták és mikor hol maradását megtudandó a bezárt lakásba hatoltak borzalmas látvány tárult a hatóság szeméi elé. A keresett Horák a szoba padlóján halva feküdt és arca balrésze egészen össze volt ragadva. A szobába zárt három macska sehogysem szabadulhatott és éhségtől kinoxva a holttestet kezdték rágni. A szerencsétlen Horák halálát szívészélhűdés okozta.

— Talált tárgyak. Egy fekete új szűr és egy esernyő találtatott s a reudőrségűél átvehetők.

— A gőzgépközlelők és gőzkazanfűtők vizsgálata a Temesvárot szervezett bizottság által 1902. november hó 10-án reggel 8 órakor kezdve a m. kir. államasutak műhelyépítéletében fog megtartani. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőhöz Temesvár (Józsefváros) Hunyady-út 17. sz. cimezve, legkésőbb a megelőző napon nyujtandók be.

— Pancsovai naptár. Immár ötödik évfolyamát futja a pancsovai naptár évről-évre gazdagodva tartalomban és bővülve hasznos tudnivalókban. Az ide ís a tulajdonképeni naptári részen kívül egy csomó hasznos tudnivalóval kedveskedik az olvasónak. Az uralkodó-család táblázatán, elbeszéléseken, adomákon kívül megtalálhatók benne a világ államai és uralkodói, a magyar fejedelmek és királyok, a gazdálkodáshoz szükséges tudnivalók hónapok szerint, mindenféle szükséges dolgok, história, földrajz, az államok lobogói, a névnapok táblázata, posta, távirat, vásárok nappjai, sorsjegyek húzásának határideje, a pancsovai és pancsovai járási hivatalok, egyesületek, iparosok stb. stb. A tartalomnak eme vázlatos föl-sorolása is bizonyítja, hogy a Pancsovai naptár gyakorlati irányú s mint ilyen, városunkban és vidéken nélkülözhetetlen. Kiállítása díszes, ára mérsékelt, csak 80 fillér. A naptárt a király és királyné díszes képei gazdagítják. Kiadója Wittigshlager K.

— A szerencse olyan, mint a lidérc. Az emberek gyarlósága abban tünik ki, hogy szerencséjüket egész életükön át ott keresik — a hol nem találják. A szerencse olyan, mint a lidérc, maga mutatja meg magát, csak észre kell venni. De aztán meg is kell fogni. A meddig a fénye világít, addig kell kaparni utána.

— A legutóbbi sorsjátékban a legnagyobb nyere-mény, a 600.000 koronás jutalom, a Wolf Hugó bankháza által eladott 1/2 beosztású sorsjegyre esett és így ezen legszerencsésebb főúrusító egyszerre nyolcz szegény embert tehetett boldoggá. A hova a szerencse egyszer betette lábát, ott jó ideig meg is szokott maradni, kísérelje meg tehát mindenki szerencsáját és rendeljen osztálysorsjegyeket Wolf Hugó bankházában, Budapest, Bálvány-utca, 10. Az új terv szerinti, 5000 nyere-ménnyel szaporított XI. sorsjáték első osztályának húzása már 1902. évi november hó 20. és 21-én tartatik meg.

— A sorsjegyek ára: egy egész 12 K., egy fél 6 K., egy negyed 3 K., egy nyolczad 1 K. 50 fillér.

— Vidéki városok vízvezetékeli és csatornázása. A belügyminiszteriumban fontos javaslaton dolgoznak, mely kötelezőleg ki fogja mondani, hogy minden város, melynek legalább 10,000 lakosa van, tar-

tozik magát vízvezetékkel és csatornázással ellátni. A kormány e javaslat keretében a tervnek végrehajtását is meg akarja oldani. A költségvetést már elkészítették a miniszteriumba s e szerint a munkálatok 120 millió koronát igényelnek. A végrehajtást a kormány a városok által egységesen felveendő költsön útján óhajta.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajto hatású és említésre méltó kellemes ízűel fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— A méregkeverők fájdalma. A lelketlen népbujtogatók, a kik szegény munkások fillereiből élőködnek, nagyon meg vannak ijedve. Látják, hogy minden erőlködésük dacára is az Országos Gazdasági Munkás és Cselédségélypénztár népszerűsége egyre terjed, s a nép mindjobban felismeri, hogy milyen áldásos ránéve ez az intézményünk. Persze ez nem tetszik az agitátor uraknak, mert ők egyáltalában nem azt akarják, hogy a nép boldoguljon, hanem hogy ők boldoguljanak. Miután pedig a segélypénztár terjedésével az ő népszerűségük egyre fogy, kétségbeesett erőfeszítéssel minden eszközt felhasználnak, hogy a népet tévutra vezessék és visszatartsák a pénztárba való belépéstől. Hiába való erőlködés. A nép erősebb, mint ők gondolják, s kezdik belátni, hogy nem az az ő barátja, a ki folyton és lelketlenül izgatja a fennálló társadalmi rend ellen, hogy ezen a czimer kizsákmányolhassa az „Eltársak“ zsebeit, hanem a ki a népet biztosítani akarja minden eshetőség ellen, s oda törekszik, hogy a beállható munkaképtelenség esetén legyen miiből megélni mindenkinek, anélkül, hogy kéregetésre és alamizsnára szorulna.

Közgazdaság.

A műtrágyák jelentősége a szőlőtermelésben.

Eléggé ismeretes már nálunk is, hogy a homoki szőlőkben milyen nagyszerű eredményeket lehet elérni kizárólag műtrágyák alkalmazásával is. Franciaországban azonban még sokkalta kiterjedtebb módon használják a műtrágyákat a szőlőkultúrában, s különösen újabb időben a borkrizis beálltával, napirenden van ezen kérdés fejtegetése és kísérletekkel való támogatása. Bennünket magyarországi szőlősgazdákat annyival is inkább érdekel a dolog, mert a hazai kísérletek ezidáig jóformán kizárólag csak a homoki szőlőkre terjeszkedtek ki, holott Franciaországban a kötött talajú szőlőkben is kitünő eredményeket érnek el a műtrágyák alkalmazásával. Azon alábbi adatok, melyeket legelső rangú szakemberek nyomán közlünk, kizárólag kötött talajú — filoxera által elpusztított — s felújított szőlőkben szerettek.

E. Durand szerint a bor értékét illetőleg meg kell különböztetnünk annak absolute és relative értékét. Első függ az éghajlat, a szőlőfaj és a talaj általános jellemétől. Utóbbi a helyi sajátos viszonyoktól és a többek között a trágyázástól. A Franciaországban végzett kísérletekből pedig kitűnt, hogy a műtrágyázás befolyással van a borkor absolute mint relative értékére, mert nemcsak a mennyiséget fokozza, de a minőségét is javítja.

Coste-Floret szerint a szőlőknek mind a három tápláló anyag pótlására van szüksége, de nem egyelő ményiségben. Legjobb eredményt rendszeren akkor érünk el, ha olyan keveréket létesítünk, melyben egy súlyrész nitrogén, 2 súlyrész foszforsav s 1—2 súlyrész kálium van; az ilyen keverékkel nemcsak a bor mennyisége növeltetik, hanem annak minősége is javittatik, nevezetesen alkohol tartalma és aromája fokoztatik. Sőt miként G. Battanchon többek között kísérletekkel igazolja, olyan talajon, mely nitrogénben bővelkedik, foszforsav, káli és mésztrágyával, nitrogén nélkül is lehetett hektáronként 39 hektoliterrel fokozni a termést, mely még a jelenlegi alacsony borárak mellett is 230 frank tiszta haszonnak felelt meg.

Gouillon és Gouirand azt tapasztalták, hogy négy évi trágyázási kísérlet végén a trágyák hatása átlag a következő volt;

a salétrom nitrogén hektáronként 205 kg.
a szuperfoszfát 422 kg.
a kénavas kálium 568 kg.
az istállótrágya 287 kg. termésnövekedést idézett elő.

Legnagyobb hatása volt tehát a kálinek s azután a foszforsavnak. A salétromot nagy mennyiségben nem szabad alkalmazni; márczius előtt e trágya nem is szorandó ki.

Látuival az elmondottakból, hogy a műtrágyák használata még kötött talajú szőlőkben is mindenesetre kifizeti magát, ha helyesen és okosan lesz alkalmazva. Miután azonban a talajok minősége és tápanyagtartalma különböző, a műtrágyázás keresztülvitelére általános sablont felállítani nem is lehetséges. Ki ki adott viszonyai között végezzen kicsinyben kísérletet, s az ott elért eredmények szerint alkalmazza azután a legjobban bevált trágyakeveréket nagyban.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

HIRDETMÉNY.

Pancsova városa területén tartozkodó, 1880., 1881. és 1882. években született idegen állításkötelesek az 1889. évi VI. t.-cz. 35. §-a alapján és értelmében ezennel felhívom, miszerint összerírásuk czéljából legkésőbb folyó évi november hó 30-áig a délelőtti hivatalos órákban ezen városi tanács katonai ügyosztályánál (Jovanovics Sándor tanácsnok úrnál) jelentkezzenek.

A jelentkezés alkalmával az illetékesi okmányok (átlevél, igazolási jegy, munka- vagy családkönyv) előmutatandók.

Azon állításköteles, a ki ezen jelentkezést igazolatlanul elmulasztja, a fentidézett törvény említett szakaszának rendelkezése értelmében 10 koronától 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, be nem hajthatás esetén pedig megfelelőleg 1-10 napi elzárással megbüntettetni fog.

Pancsova th. város tanácsától, 1902. évi október hó 27-én.

Mattanovich Adolf,
polgármester.

Végzés árverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a pancsovai Minorita társház javára 200 kor. s jár kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a 185 § értelmében Szekulics Koszta elleni végrehajtási ügyében dr. Gradjanszky Lyubomir pancsovai lakos körelmére Germann Nándor pancsovai lakos késed árverési vevő ellen, ennek veszélyére és kárára a pancsovai 1751 sz. tkvben foglalt: 1.) A 1. sz. 3313-3314. hrsz. a felvett 849. sz. ház, 121 □-öl udvar és 112 □-öl kertre 1052 kor. becsértékben az újabb árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés ezen kir. tszék tkvi hivatalában 1902. évi december hó 22. napján d. e. 9 órákor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban, mint Pancsova községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

3. Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 105 kor. 20 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. átadni. Germann Nándor késedelmes vevő ezen árverésen mint árverelő részt nem vehet.

Pancsován, 1902. évi november hó 8-án.

Penyigey,
kir. t. albiró.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 101. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti V. ker. kir. járásbíróság 1902. évi Sp. XV. 703/3. számú végzése következtében Dr. Popper Lipót ügyvéd által képviselt Brachfeld Sigfrid és fia javára Rajkovic György ellen 64 kor. 50 fill. s jár. erejéig 1902. évi okt. hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 856 kor. becsült butorok és zongorából álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a pancsovai kir. bíróság V. 1147-2/1902. számú végzése folytán 64 kor. 50 fill. tökélettel, ennek 1901. évi június hó 28. napjától járó 5% kamatai, eddig összesen 32 kor. 70 fill. árverési költségek erejéig Pancsován, adós lakásán leendő eszközésére 1902. évi november hó 17. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik azzal, hogy ezen napon alap- és felülfoglaltatási követelések erejéig is — a mennyiben kielégítési jogot nyertek volna, megtartatni fog és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Pancsován, 1902. évi október hó 29. napján.

Bossán,
kir. bír. végrehajtó.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési és alkalmazhatók készvények, csúszás és meghúzóknak.
Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokba, Horgony-védjeggyel és a „Richter” csevegéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben.
Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Végzés árverési hirdetmény és kivonat.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Feymann Gyula pancsovai lakos javára 50 kor. tőke, ennek 1901. évi június hó 20. napjától járó 5% kamata 54 kor. 60 fill. eddigi 10 kor. jelenlegi s a még felmerülő költés kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. 156. és 176. §-a értelmében Hegyais Pál adós, Hegyais Józsa, Hegyais Jeva, Hegyais Anka, Hegyais Maria, Hegyais férj Stojan Éva, Hegyais Pál, Hegyais Mária, és kk. Hegyais Mária báránysói lakosok ellen a Báránysói községben s a báránysói 1030. sz. tkvben foglalt: 1.) 42. hrsz. és 120 □-öl házhelye 560 kor. 2.) 2. d. hrsz. 1038 □-öl III. oszt. szántóra 71 kor. 3.) 1. d. hrsz. 879 □-öl III. oszt. kaszálóra 89 kor. 4.) 2. d. hrsz. 879 □-öl III. oszt. kaszálóra 18 kor. 5.) 3. d. hrsz. 879 □-öl III. oszt. kaszálóra 4 kor. 6.) 1. hrsz. 147 □-öl szőlőre 44 kor. 7.) 42. hrsz. 147 □-öl kertre 21 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Báránysói községben 1902. évi január hó 10. napján d. e. 9 órákor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint Báránysói községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

3. Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 56 kor. 7 kor. 10 fill. 8 kor. 90 fill. 1 kor. 80 fill. 40 fill. 4 kor. 40 fill. 2 kor. 10 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1902. évi október hó 25-én.

Penyigey,
k. t. albiró.

Hirdetés.

Tisztelettel vagyok bátor közhírré tenni, hogy üzletemben

I. rendű szegedi burgonya

kapható, egyben értesitem a n. érd. helybeli és vidéki közönséget, hogy az idén

karácsonyfákat

nagy választékban fogok raktáron tartani.

Kiváló tisztelettel
Wrany Cosmas.

Dr. Lengiel F.-féle Nyirfa-balzsam.

Már maga az a nedv, mely a nyirfa törzséből, ha alba furrást eszközünk, kifolyik, emberemlékezet óta mint a legkitűnőbb szétítőszer ismeretes; ha azonban ezt a nedvet a feltaáló előírás szerint kémiai uton balzsammá készítjük, akkor lesz ennek kitűnő hatása. — Ha az arczot vagy más löhrhelyet ezzel este bekenjük, a bőrrel már másnap reggel majdnem észrevehetően pikkelyek válnak le, miáltal a bőr vakító fehér és finom lesz.

Ez a balzsam elsimítja az arczon képződő ráncokat és limlőhelyeket és annak fiatalos arczszínt ad; a bőrnek fehérséget, finomságot és üdőséget kölcsönöz, a legrövidebb idő alatt eltávolítja a szepilkéket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösségét, bőr-aknákat és mindenféle bőrtisztátlanságot. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr. 13-1

Dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan

a legenyhébb és legfinomabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabonként 60 kr. — Kapható minden nagyobb gyógyszerárban, Főraktár Budapestben Török JÓZSEF gyógyszerárban, Király-utca 12. szám.

ADLER ISTVÁN
BUTORKERESKEDŐ, KÁRPITOS ÉS DISZÍTÓ
PANCSOVÁN.
GROMON utca 8. szám alatt, az udvarban, ott, hol RECHNITZER K. fényképezési műterme van.
Ajánlja gazdag választékú raktárát fénytelen és fényezett
szoba-berendezésekből,
továbbá nagy választék
szalon garnitúrákban
a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.
Pamlagok, ottománok, magas pamlagok stb.
Dús választék
tűkrök, képek és gyermekkoscskiban.
Kárpitos műhelyemben
mindennemű e szakmába vágó munkák pontosan, szolidan és olcsón készíttetnek.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi angol Balzsamja

Egészségügyi hatóságilag megvizsgálva és jóváhagyva.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Ezen Balzsam belsőleg és külsőleg gyógyít. És pedig: 1.) Mint eddig elérhetetlen hatású gyógyszer a tüdő és a mell minden betegségénél; enyhíti a hurutot, és megszünteti a kivetést, csillapítja a fájdalmat okozó köhögést és meggyógyítja még a régebbi keletű ilyfajta bajokat is. 2.) Hatá a kitűnő torokgyógyásznak, rekedtségnél és minden torokbetegségnél stb. 3.) Minden lázat alaposan elhajt. 4.) Meglépő gyorsan gyógyít gyomorgöröcsket, kölikát és gyomorszakgatást. 5.) Elyheltatású hashajtó és vértisztító szer, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát, erősíti az étvágyat és az emésztést. 6.) Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogak, szájhóhadás és minden fog- és szájbetegségnél, megszünteti a felbőgögést, a száj és gyomorból eredő rossz szagot. 7.) Külsőleg használva mint esodálatos gyógyszer szolgál minden sebnél, hőpörseknél, szemölcsök, égési sebek, elfagyott tagok, ruh. var és kitéseknél, megszünteti a fájást, zúgást, szakgatást, közsvenyt, fültűzést stb. Ügyeljünk mindenkor szorgosan a zöld apácza-védjegyre, a mint az itt ábrázolva van. Hamisítástól legjobban óvatodhatunk, ha egyenesen a gyárból hozatunk eredeti, bejelölt kártonba helyezett 12 kis vagy 6 duplaüveget 4 koronért, Bosznia és Herzegovinába 4 korona 60 fillérré bérmentesen szállítva Ausztria Magyar ország bármely postállomására. Kevesebb mennyiség nem küldetik. A küldés csak az összeg előre utalványozása vagy részlettel teljesítése esetén eszközölthetik.

Miért szenved ön? mikor biztos gyógyulásra nyújt kilátást ezen szer bármely sebnél, legyen az bármily régi s csaknem mindig elkerülhetők a fájdalmas és veszedelemes műtétek sőt amputációk is, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi százlevelű rózsza (centifolia) kenőcsét

hasznájuk, mely rendkívül szívóerővel bír, s a sok k gyógyításában és a fájdalom csillapításában eddig utóérhetetlenül ill. A valódi százlevelű rózsza (centifolia) kenőcs használható: gyermekágyasoknál jelentkező mellgyulladásnál, a tejfolyás elrekedésénél, mellkeményedésnél, orrbáznál, mindennemű régi bűknél, felrepedezett lábak és lábzsáknál, sebeknél, sófolyásnál, dagadt lábknál sőt eszonszínél is: újt, szűrt, lőt, vágott- és zúzott sebeknél; idősen felek, mint füveg- és faszilánkok, homok és sócs, tüske stb. kiválasztás alatt való eltávolítására; mindenféle dagadt, ki-növes, karbanakulus, ujjnövés, sőt ráknál is; ujjkukcz, körömdaganat, tályog, feltört ábak, mindennemű égési sebek, elfagyott tagok, betegeknél fokozottul keletkező sebek, nyakdagadatok, vérdagadatok, fildagadatok, és gyermekek ázott sebnél stb. Széküldés csakis az őszsz előrelátványozása után történik. 2. téglap. ára portóval, szállítási díjjal és csomagolással együtt: 3 korona 50 fillér. Köszönőiratok eredeti példányokban nagy számban állnak készlet-készletre. Öva íntem az érdeklődőket hatástalan hamisítványok megvételeitől és kérem szigorúan ügyelni arra, hogy minden tételben a „Schutzengel-Apotheke des Thierry (Adolf) LIMITED in Pregrada” csejnek kell bejegyezve lenni.

Ezen két, gyógyhatásában felülmúlhatatlan szer nincs soha a áveto a megromlásnak, sőt ellenkezőleg, minél régebb, annál értékesebb, és hatóssabb; nem szenvednek sem a hidegség, sem a forróság behatása alatt, emellegve bármily évszakban szétválhatnak. Ezen két szer majdnem mindig, ja. ula-t és segélyt eredményez, legalább is az orvos segélyének igénybevételeig. Természetesen mellőzni kell mind g más, hamisított szernek, vagy ilyenfajta sokszor ajánlott órák és hatá-nékiállt ügyvezető pótszermek használatát, — melyekért csak ezáltal, de jók ki a pénz, — hanem magadjunk meg mindig e-n két, régóta bevált, olos és megbízható szer használatánál, melyeknek mint teljesen ártalmatlan, világszerte ismeretes szereknek, minden esadnál n r mely eshetőségek előfordulásánál készenlétben kellene lenniök. A hol ezen szerék n-m volnának kaphatók a fent leirt, valódiságot bizonyító védjeggyel ellát a, onnért gyógyszerkerülő dírcsót rendelni a következő címzésre:

An Apotheker Thierry (Adolf) LIMITED Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Közponi raktár Budapest n Török J. gyógyszerárban, Zágrában Mittelbach S. gyógyszerárban és Bécsben Brady C. gyógyszerárban.

Nyom. Wittigshlager C.-nál Pancsován